

АКТУАЛЬНО

В межах проєкту «Акценти для виборця»

ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Види діяльності, які підпадають під поняття «колабораційна»

З початком війни КК України було доповнено новими складами злочинів, визначеними у ст. 111 «**Колабораційна діяльність**» і ст. 111 «**Пособництво державі-агресору**». Закон, який встановлює відповідальність за «колабораційну діяльність», набув чинності 15 березня 2022 року.

Аналізуючи диспозицію вказаної норми, крім іншого, можна виділити декілька видів діянь, які можуть мати форму найманої праці на окупованих територіях. Ці діяння є забороненими, а особи, що їх вчинили, можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності.

НАСАМПЕРЕД ІДЕТЬСЯ ПРО

- добровільне зайняття громадянином України посади, не пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора;
- добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, або добровільне обрання до таких органів;
- дії громадян України, спрямовані на впровадження стандартів освіти держави-агресора у закладах освіти;
- провадження господарської діяльності у взаємодії з державою-агресором, незаконними органами влади, створеними на тимчасово окупованій території, у тому числі окупаційною адміністрацією держави-агресора;
- добровільне зайняття громадянином України посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території, а також добровільна участь громадянина України в незаконних збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованій території, та/або в збройних формуваннях держави-агресора.

Розроблено за матеріалами Ініціативи «Право в умовах війни»

t.me/Law_in_War

АКТУАЛЬНО

В межах проєкту «Акценти для виборця»

ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

УЗАГАЛЬНЮЮЧИ ТА КОНКРЕТИЗУЮЧИ ЗМІСТ НАВЕДЕНОГО ПЕРЕЛІКУ КАРНИХ ДІЯНЬ, МОЖНА ЗРОБИТИ ВИСНОВКИ, ЩО ЗАБОРОНЕНИМИ Є

1. Зайняття громадянином України будь-якої посади у незаконних органах влади або в окупаційній адміністрації, незалежно від її характеру, функцій чи способу отримання.
2. Навчально-педагогічна діяльність у закладах освіти, якщо вона здійснюється за стандартами (програмами) держави-агресора.
3. Підприємницька діяльність, якщо вона відбувається у взаємодії з державою-агресором або незаконними органами влади.
4. Зайняття громадянином України посади в незаконних судових або правоохоронних органах, збройних чи воєнізованих формуваннях, створених на тимчасово окупованих територіях.

Звинувачення в пособництві державі-агресору може бути пред'явлено громадянину України, незалежно від його місця перебування і характеру роботи, якщо він своїми умисними діями, маючи на меті завдати шкоди Україні, підтримував рішення держави-агресора, збройних формувань, окупаційної адміністрації, передавав матеріальні ресурси, інші активи тощо.

На тимчасово окупованих територіях залишаються підприємства, які надають комунальні послуги, обслуговують комунальне господарство, надають медичні послуги, здійснюють торговельне обслуговування населення, іншим чином забезпечують життєдіяльність людей тощо. **Робота на таких підприємствах не належить до колабораційної діяльності і не карається.**

Водночас слід звернути увагу на таку ознаку карності колабораційної діяльності, як **добровільність зайняття посад та взаємодії з окупаційною владою.** Чинне законодавство містить норми, які виключають кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені під впливом фізичного або психічного примусу (ст. 40 КК України). Якщо такий примус мав місце, питання про виключення кримінальної відповідальності вирішується за правилами крайньої необхідності (ч. 2 ст. 40, ст. 39 КК України). Відповідно, якщо особа займе посаду чи буде виконувати роботу, яка підпадає під ознаки колабораційної діяльності, з метою усунення небезпеки, що безпосередньо їй загрожує, якщо цю небезпеку в даній обстановці не можна було усунути іншими засобами, такі дії не будуть вважатись кримінальним правопорушенням. Так само, кримінальна відповідальність виключається, якщо особа вчинила передбачені КК України діяння під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа взагалі не могла керувати своїми вчинками.

Розроблено за матеріалами Ініціативи «Право в умовах війни»

 t.me/Law_in_War

